

Suomi geopolitiikan ja teollisuuspolitiikan ristiaallokossa

Jyrki Ali-Yrkkö

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos
jyrki.ali-yrkko@etla.fi

Tero Kuusi

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos
tero.kuusi@etla.fi

Suosittelava lähdeviittaus:

Ali-Yrkkö, Jyrki & Kuusi, Tero (12.11.2025).
”Suomi geopolitiikan ja teollisuuspolitiikan
ristiaallokossa” Etna Muistio nro 166.
<https://pub.etla.fi/ETLA-Muistio-Brief-166.pdf>

Tiivistelmä

Geotalouden aikakausi on aikaansaanut teollisuuspolitiikan paluun niin Suomessa kuin muuallakin. Tarkastelemme tässä muistiossa oppeja, joita Suomi voisi ottaa omaan toimintaansa. Erityistä huomiota kiinnitämme siihen, miten geotalous vaikuttaa teollisuuspolitiikkaan ja sen perusteluihin. Suomen elinkeinopolitiikan tulee olla pitkäjänteistä ja sen tulee edelleen painottua markkina-putteiden korjaamiseen. Suomen on syytä ottaa huomioon USA:n ja Kiinan toimet, jotka tulevat haittaamaan tavaravientiä, mutta eivät kohdistu samassa määrin palveluvientiin. Korostamme, että Suomen kannattaa säilyttää avoimuutensa ottaen kuitenkin aiempaa tarkemmin huomioon se, että Suomeenkin kohdistuu muiden maiden geotaloudellisia toimia.

Abstract

Finland in the Crosscurrents of Geopolitics and Industrial Policy

The era of geoeconomics has brought about the return of industrial policy in Finland and elsewhere. We examine the evidence-based lessons that Finland can learn. We pay particular attention to the impact of geoeconomics on industrial policy and its rationale. Finland's industrial policy must be long-term and continue to focus on correcting market deficiencies. Finland should consider the actions of the United States and China, which will hinder goods exports but do not target service exports. Finland should maintain its openness, however, taking into account more closely than before the fact that Finland is also subject to the geoeconomic activities of other countries.

KTT **Jyrki Ali-Yrkkö** on Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen tutkimusjohtaja.

FT **Tero Kuusi** on Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen tutkimusjohtaja.

Ph.D. (Econ.) **Jyrki Ali-Yrkkö** is a Research Director at ETLA Economic Research.

Ph.D. (Econ.) **Tero Kuusi** is a Research Director at ETLA Economic Research.

Kiitokset: Tämä kirjoitus on osa Business Finlandin rahoittamaa tutkimushanketta *Suomen geotaloudellinen pelikirja: Strategioita kansalliseen arvonluontiin (FinGeo)*. Kiitämme Business Finlandia hankkeen rahoituksesta.

Acknowledgements: This paper is part of the research project *Finland's Geoeconomic Playbook: Strategies for Value Generation and Capture (FinGeo)*, funded by Business Finland. We gratefully acknowledge Business Finland for its financial support.

Avainsanat: Geotalous, Teollisuuspolitiikka, Kauppapolitiikka, Kansallinen turvallisuus

Keywords: Geoeconomics, Industrial policy, Trade policy, National security

JEL: F13, O25, F52

Tausta

Sekä Suomi että koko EU ovat ajautuneet tilanteeseen, jossa talous ja politiikka kietoutuvat yhä tiiviimmin toisiinsa. Globalisaation aikakauden pyrkimykset avoimeen kansainväliseen kilpailuun ja sääntöihin sitoutumiseen ovat vaihtuneet geopolitiikan nousuun. Geotalouden aikakaudella tullee, teollisuuspolitiikkaa ja muita taloudellisia välineitä valjastetaan ulkopoliitiikan välineiksi.

Aikaisemmin olemme esittäneet kolme yleistä kysymystä teollisuuspoliittisia toimia harkitsevalle päättäjälle (Ali-Yrkkö ym., 2025):

- Jos politiikkatoimi on vastaus, mikä ongelma sillä ratkaistaan?
- Miksi tämä ongelma ei ratkea ilman politiikkatoimia eli yksityisten markkinoiden toimin?
- Mikä on tehokkain tapa, jolla tavoite saavutetaan?

Järkevä politiikka vaatii vastaamaan näihin kysymyksiin perustellusti. Palaamme tässä kirjoituksessa kysymysten äärelle. Tavoitteena on löytää tutkimusnäytön perusteella järkeviä toimintamalleja erilaisissa tilanteissa.

Mitä geotalouden tuomia uusia ongelmia teollisuuspolitiikalla pyritään ratkomaan?

Geotalouden aikakausi on nostanut esiin kansainväliset riippuvuudet, jotka voivat muodostua joko suoraksi tai epäsuoraksi kansalliseksi turvallisuushaksiksi. Suora uhka koskee esimerkiksi kriittisten materiaalien tai osien saamista puolustusteollisuuden käyttöön. Sama koskee myös energiatuotannon tai muun kriittisen infrastruktuurin tarvitsemien materiaalivirtojen katkeamisia. Voimakkaat riippuvuudet aiheuttavat myös epäsuoria uhkia, jotka merkitsevät maan joutumista alttiiksi esimerkiksi suorilla uhkilla painostukselle.

Uusi aikakausi on tuonut mukanaan kasvavat valtion-tuet osana teollisuuspoliittista kilpailua. Tuet nostavat

keinotekoisesti niiden kohteena olevien yritysten kannattavuutta. Sen myötä huomattavia tukia saaneet yritykset voivat alentaa hintojaan. Alentuneet hinnat eivät luonnollisestikaan ole sinänsä huono asia, sillä muut maat voivat hyötyä alentuneista hinnoista. Toisaalta pahimmillaan muiden maiden yritykset ajautuvat hintatason alentumisen myötä kannattavuuskriisiin ja joutuvat lopettamaan toimintansa.

Kiina on noussut teollisuuspolitiikan suurvallaksi. Sen järjestelmässä valtio ja yksityinen sektori toimivat yhdessä strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi, mikä antaa Kiinalle enenevästi etua globaalissa kilpailussa (Hanson ja Dorn, 2025). Järjestelmä mahdollistaa massiiviset investointiohjelmat ja nopean reagoinnin uusilla aloilla. Länsimaiden hajautetumpi järjestelmä ei pysty helposti jäljittelemään tätä mallia. Kiinan asema ei enää perustu vain muilta omaksumiseen, vaan lisääntyvään markkinavoimaan korkean teknologian aloilla. Samalla globaali kilpailu vääristyy yhä syvemmin Kiinan teollisuuspolitiikan vaikutuksesta.

Yhdysvallat on puolestaan Trumpin toisella kaudella siirtynyt yhä enemmän toteuttamaan aktiivista teollisuuspolitiikkaa ja geotalouden toimia. Yhdysvaltain malli on Kiinaa markkinavetoisempi ja tukee läpimurtoinnovaatioita. Toistaiseksi maa ei ole pyrkinyt Kiinan tapaan voimakkaaseen ja pitkäjänteiseen teollisuuspolitiikan suunnitteluun, mutta paineita siihen suuntaan on (Zhang, 2025; Hanson ja Dorn, 2025). Yhdysvaltojen politiikkatoimet ovatkin toisenlaisia. Niiden ytimessä ovat tullit. Hämmennystä on herättänyt se, että historiallisen korkeiksi nostetut tullit on asetettu niin kumppani- kuin kilpailijamaillekin. Toisin Kiinalle kohdistettuja tullee on nostettu suhteessa enemmän.

Kiinan teollisuuspolitiikka johtaa toistuvasti sen oman tuotannon ylikapasiteettiin ja hintasotiin (Economist, 2025). Pitkällä aikavälillä vapaaseen kilpailuun perustuva tuotanto vähenee Kiinan ulkopuolella. Riippuvuudet Kiinan tuotannosta kasvavat, mikä luo kannustimia niiden hyväksikäyttöön. Geotaloudellisten keinojen käytön todennäköisyys kasvaa, kun ne ovat omiaan tuottamaan suuria haittoja kohteelle ja käyttäjällä itsellään on kyky kestää tappioita – ja pitkän aikavälin hyödyt vallankäytöstä ovat sille suuria (ks. esim. Bianchi ja Sosa-Padilla, 2024; Clayton ym., 2023).

Miksi ongelma ei tahdo ratketa ilman politiikkatoimia?

Geotalouden aika synnyttää uusia markkinaepäonnistumisia. Selvin näistä on kansallista turvallisuutta koskeva uhka, mikä liittyy aiemmin mainittuihin puolustustarvikkeisiin, energiantuotantoon ja muuhun kriittiseen infrastruktuuriin sekä huoltovarmuuteen. Näitä eivät yksityiset markkinat ainakaan kokonaan hoida.

Nord stream -kaasuputkien räjäytykset ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan aikaansivat Suomessa ja muissa EU-maissa energian hintojen nousun. Sen seurauksena Suomikin teki toimia, joilla sähkön hinnan nousun aiheuttamia voimakkaita kustannusten nousuja korvattiin pahiten kärsineille kotitalouksille. Myös muun muassa Saksassa tehtiin politiikkatoimia energiahintojen kustannusnousujen korvaamiseksi.

Vaikka energian hinnat ovat sittemmin laskeneet, energiaa koskevat huolet eivät ole ohi. Suomi yhdessä muun EU:n kanssa on edelleen riippuvainen fossiilisista polttoaineista. Venäjän raakaöljyä viedään Intiaan ja muihin maihin, joista sitä tuodaan dieselinä ja muina jalosteina valtavia määriä Eurooppaan. Sähkön osalta ratkaisua on haettu uusiutuvista energialähteistä. Tällä hetkellä ongelmana on niiden tuotannon riippuvuus sääolosuhteista ja energian varastointi. Uudet ratkaisut energian varastointiin edellyttävät tutkimus- ja kehitystoimintaa, jolle on markkinapuutteen vuoksi paikkansa elinkeinopolitiikassa.

Maaialtalouden eriytyminen voi johtaa myös rahoitusmarkkinapuutteisiin, koska pääoma ei tule virtaamaan enää samassa määrin maasta toiseen. Monet maat ovat säättäneet lakeja, joiden nojalla epäilyttävistä maista tulevia ulkomaisia investointeja voidaan estää. On siten mahdollista, että geotalouden aika aiheuttaa rahoitusrajoitteita. Kyse on tällöin markkinoiden epäonnistumisesta, jos kaikki kannattavatkaan hankkeet eivät saa rahoitusta.

Mitä tiedetään teollisuuspolitiikan tehokkuudesta?

Politiikkatoimien vaikutukset riippuvat ratkaisevasti niiden kohdentamisesta kilpailullisille ja innovatiivisille markkinoille (Aghion ym., 2015; Borota ym., 2022). Toimivat ja tehokkaat politiikkatoimet ovat usein pitkäjänteisiä. Sen sijaan satunnaiset ja lyhytkestoiset tukiohjelmat osoittautuvat yleensä tehottomiksi tai jopa haitallisiksi (Bøler ym., 2015; Criscuolo ym., 2019; Moretti ym., 2023).

Politiikkatoimien toimivuutta haittaa se, ettei politiikan kohteita osata valita oikein. Nimenomaan teollisuuspolitiikkaan liittyy valintojen tekemistä siinä, mitä yrityksiä tai aloja tuetaan ja mitkä jätetään ilman tukia. Valitettavasti valtio ei useinkaan kykene valitsemaan oikeita kohteita, sillä eturyhmät saattavat ohjata tukia oman hyötynsä suuntaan (Bøler ym., 2015; Criscuolo ym., 2019; Moretti ym., 2023).

Teollisuuspolitiikan onnistuminen edellyttää toimivaa yhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin välillä. Parhaat tulokset saavutetaan, kun julkiset investoinnit täydentävät yksityistä toimintaa ja luovat tietoa levittäviä verkostoja (Myers & Lanahan, 2022; Gross & Sampat, 2023; Kantor & Whalley, 2023).

Hyvä ohje teollisuuspolitiikalle on suoraviivaisuus tavoitteen ja keinon välissä. Jos taloudessa esiintyy markkinavääristymiä, politiikan tulisi kohdistua suoraan tähän vääristymään eikä sitä pitäisi toteuttaa epäsuorasti esimerkiksi kaupan esteiden kautta (Bhagwati, 1988 ns. *targeting principle*).

Tullit voivat joissain tilanteissa olla hyödyllisiä vastatoimia muiden harjoittamaan teollisuuspolitiikkaan (Clausing & Obstfeld, 2025). Tulleja voidaan käyttää sopeutumisen tukena äkillisen tuontisokin jälkeen, jolloin ne antavat aikaa teollisuuden ja työvoiman uudelleenjärjestelyille. Toisaalta ne voivat toimia apuna strategisilla aloilla tai tilanteissa, jossa uusi teollisuudenala tarvitsee väliaikais- ta suojaa oppimisen ja mittakaavaetujen saavuttamiseksi.

Usein tullit ovat kuitenkin taloudellisesti tehottomia. Ne vääristävät kilpailua, kannustavat tehottomuuteen ja altis-

tavat politiikan korruptiolle ja lobbauspaineille. Vuonna 2025 Yhdysvaltojen lanseeraamat laajat tullit ovat tässä suhteessa ilmeisen ongelmallisia (Hanson & Dorn, 2025).

Yhden maan harjoittamien politiikkatoimien teho riippuu oleellisesti siitä, mitä muut maat tekevät. Erityisesti tullit tai muut kauppapoliittiset toimet johtavat usein kaikkia haittaavaan politiikkakilpailuun (Lashkaripour & Lugovsky, 2023). Tällöin oman maan toimien mahdolliset myönteiset vaikutukset usein häviävät, mikäli muut maat vastaavat siihen omilla politiikkatoimillaan (Harrison & Rodríguez-Clare, 2010; Costinot & Rodríguez-Clare, 2014). Tässä suhteessa EU ja Kiina ovat reagoineet hyvin eri tavoin Yhdysvaltojen vuonna 2025 tehtyihin rajuihin tullikorotuksiin. EU ei vastannut niihin mitenkään eikä tehnyt minkäänlaisia vastatoimia. Kiina on toiminut juuri päinvastoin, kun se on nostonut yhdysvaltalaisia tuotteita koskevia tullimaksuja ja asettanut muun muassa kriittisten mineraalien ja komponenttien vientirajoituksia.

Yhden maan näkökulman lisäksi on hyvä muistaa myös maailmantalouden laajempi kuva. Yksipuolisesti asetetut teollisuus- ja kauppapoliittiset instrumentit voivat parantaa kansallista hyvinvointia, mutta heikentävät samalla globaalia tehokkuutta (Ossa 2014, 2016). Monenkeskinen yhteistyö vähentäisi haitallisia vaikutuksia ja parantaisi tehokkuutta.

Geotalouden aika asettaa melkoisen haasteen myös aiemmalle havainnolle, että teollisuuspolitiikalla tulisi tavoitella pikemminkin viennin kasvattamista kuin tuonnin korvaamista kotimaisella tuotannolla (Hasanov & Cherif, 2019). Yksi keskeinen tavoite Suomella ja monella muulla länsimaalla on se, että tuontiriippuvuuksia pitäisi nykytilanteessa vähentää. Tämä siis saattaisi tarkoittaa tuonnin korvaamista oman maan tuotannolla. Pelkästään tämän varaan Suomen ei kannata ripustautua.

Riippuvuuksia voidaan vähentää myös hajauttamalla tuontia eri maista. Tähän liittyy kuitenkin ongelma. Vaikka politiikantekijä haluaisi hajauttaa tuontia, on sillä käytössään vain harvoja politiikkatyökaluja. Tuonnin lähtömaista kun päättävät yritykset eikä valtio. Tuontikieltojen ja -kiintiöiden lisäksi valtio voi periaatteessa asettaa tulleja haluamilleen maille ja tätä kautta pyrkiä vaikuttamaan siihen, mistä yritykset tuovat tarvitsemansa tuontihyödykkeet. EU-jäsenmaiden kohdalla kyse on EU:n yhteisestä kauppapolitiikasta eikä yksittäisten jä-

senvaltioiden. Toinen haaste edellä mainitulle pääperiaatteelle on se, että vienti sekä Kiinaan että Yhdysvaltoihin on vaikeutunut. On siis hankala lisätä vientiä näihin maihin, koska ne omalla politiikallaan sitä hankaloittavat. Koska sekä Yhdysvaltojen että Kiinan toimet vaikeuttavat nimenomaan tavaravientiä, vientivetoisuuden paiminnotaminen voisi onnistua paremmin palveluviennissä.

Uuden edessä

Vientivetoinen teollisuuspolitiikka kohtaa muiden maiden toimet

Maailmantalouden kehitys haastaa Suomen useasta suunnasta. Yhdysvaltojen lanseeraamat tullit vaikeuttavat sinne suuntautuvaa vientiä. Epäilemättä jotkut yritykset tulevat perustamaan tai laajentamaan Yhdysvalloissa olevia yksiköitään, jotta ne välttävät kohonneet tullit.

Kapuloita viennin rattaisiin heittää myös Kiina, kun se Made in China -politiikallaan pyrkii yhä enemmän kotimaiseen tuotantoon. Molempien suurvaltojen toimet vaikeuttavat Suomen ja EU:n vientivetoisen politiikan harjoittamista. Tämä herättää kysymyksen siitä, mihin maihin vientiä yritetään lisätä.

Suomen ei kannata sulkeutua

Kansallista kapasiteettia kannattaa vahvistaa aloilla, jotka palvelevat sekä taloudellista kilpailukykyä että yhteiskunnan kriisinsietokykyä. Suomen on hyödyllistä säilyttää avoimuutensa, koska pienet kotimaiset markkinat asettavat rajansa erikoistumiselle. Tästä syystä tarvitsemme sekä tuontia että vientiä.

Koska tuontia ei Suomen kannata edes yrittää lopettaa, tuontiriippuvuuteen liittyvien riskien pienentäminen tulisi saavuttaa kriittisiä arvoketjuja hajauttamalla. Tämä on kuitenkin helpommin sanottu kuin tehty, sillä yritykset päättävät omista hankintakanavistaan.

Suomen kaltaisten pienten ja avointen maiden asema on vaikea tilanteessa, jossa suuret maat pyrkivät ajamaan voimakkaasti oman maansa etuja. Pieni maa ei pysty vastamaan suurten maiden toimiin voimakkaasti. On etsit-

tävä tasapainoa, joka yhdistää kilpailukyyn ja resilienssin sekä avoimuuden ja varautumisen. Vaikka politiikan painopiste on siirtymässä kilpailukyyn ylläpitämisestä riskien hallintaan ja kriittisten kyvykkyyksien vahvistamiseen, se ei tarkoita vetäytymistä kansainvälisestä kaupasta. Pikemminkin tarvitaan uudenlaista integroitumista, jossa yhteistyö ja omavaraisuus täydentävät toisiaan.

Yritystukikilpailusta on haittaa, mutta ehkä jotain hyötyäkin

Yhtenä teollisuuspolitiikan keinona ovat yritystuet. Niiden käyttö on lisääntynyt, ja jo nyt on nähtävissä merkkejä yritystukikilpailusta maiden välillä. Suomen kannalta niiden haittana on ensinnäkin se, että päätöksiä investointien kohdealueista tehdään yhä enemmän tukivetoisesti eikä markkinavetoisesti. Toinen haitta on se, että tuet mahdollistavat hintojen alentamisen kestävämmälle tasolle. Tällöin tukea saamattomat yritykset voivatkin joutua poistumaan markkinoilta.

Pienenä maana Suomi ei välttämättä pysty vastaamaan suurten maiden tukipolitiikkaan. Tämä voi olla etukin, sillä se laittaa Suomen tarkoin harkitsemaan omia toimiaan. Tarkka harkinta auttaa Suomea hyötymään muiden maiden tukipolitiikasta, mikä voi johtaa hintojen alenemiseen. Suomalaiset yritykset ja kotitaloudet voivat tällöin hankkia tarvitsemiaan hyödykkeitä edullisemmin. Näin siis muiden maiden antamat yritystuet voivat koitua Suomen eduksi.

Tukikilpailussa Suomen kannattaa pitää päänsä kylmänä. Elinkeinopolitiikan painopiste kannattaa edelleen pitää yleisen liiketoimintaympäristön parantamisessa. Tiettyjä aloja, yrityksiä tai muita kohteita koskevissa valikoivissa toimissa on oltava äärimmäisen huolellinen ja pystyttävä vastamaan kysymykseen, mitä tarkkarajaista ongelmaa politiikkatoimella ratkotaan. Parhaimmat onnistumismahdollisuudet valikoivalle politiikalle löytyvät kohteista, joissa vallitsee markkinapuutteita ja jotka samaan aikaan ratkovat geotalouden aikakauden haasteita, kuten riippuvuuksien pienentämistä.

EU:n jäsenmaana Suomen kannattaa myös aktiivisesti vaikuttaa siihen, että EU:n tuki- ja kilpailupolitiikka pysyy koordinoituna eikä johda jäsenmaiden väliseen tukikilpailuun.

Kirjallisuus

Aghion, P., Cai, J., Dewatripont, M., Du, L., Harrison, A. & Legros, P. (2015). Industrial Policy and Competition. *American Economic Journal: Macroeconomics*, 7(4), 1–32.

Ali-Yrkkö, J., Kuusela, O.-P., Kuusi, T., Maczulskij, T. & Pajarinen, M. (2025). Geopolitiikka muuttaa toimintaympäristöä – Mitä tekee Suomi? Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2025:4.

Baqae, D. & Farhi, E. (2019). The macroeconomic impact of microeconomic shocks: Beyond Hulten's theorem. *Econometrica*, 87(4), 1155–1203.

Bhagwati, J. (1988). Protectionism. Cambridge, MA: MIT Press.

Bianchi, J. & Sosa-Padilla, J. (2024). On Wars, Sanctions, and Sovereign Default. *Journal of Monetary Economics*, 141.

Bøler, E. A., Moser, P. & Ulltveit-Moe, K. H. (2015). Do R&D Subsidies Increase Innovation and Productivity? Evidence from Norwegian Firms.

Borota, T., Cozzi, G. & Zanella, G. (2022). Industrial Policy in Endogenous Growth Models. *Journal of Economic Dynamics and Control*, 141, 104382.

Brander, J. & Spencer, B. (1985). Export subsidies and international market share rivalry. *Journal of International Economics*, 18(1–2), 83–100.

Clausing, K. A. & Obstfeld, M. (2025). Tariffs as Fiscal Policy, NBER Working Papers 34192

Clayton, C., Maggiori, M. & Schreger, J. (2023). A Framework for Geoeconomics. NBER Paper, 31852, National Bureau of Economic Research, Cambridge, the U.S.

Costinot, A. & Rodríguez-Clare, A. (2014). Trade theory with numbers: Quantifying the consequences of globalization. Teoksessa Gopinath, Helpman, Rogoff (eds.), *Handbook of International Economics* (Vol. 4). Elsevier.

Criscuolo, C., Martin, R., Overman, H. G. & Van Reenen, J. (2019). Some Causal Effects of an Industrial Policy: Evidence from the UK. *American Economic Review*, 109(1), 48–85.

Dixit, A. (1984). International trade policy for oligopolistic industries. *Economic Journal*, 94, 1–16.

Economist (2025). The brutal fight to dominate Chinese carmaking, 15.9.2025.

Edmond, C., Midrigan, V. & Xu, D. (2015). Competition, markups, and the gains from international trade. *American Economic Review*, 105(10), 3183–3221.

Gereffi, G., Pananond, P., Tell, F. & Fang, T. (2025). Navigating Industrial Policy and Global Value Chains in an Era of Disruptions. *Journal of International Business Policy*, 8, 207–223.

Gross, D. & Sampat, B. (2023). Public R&D and Private Innovation: Evidence from Biotech. *American Economic Review: Insights*, 5(3), 300–326.

Hanson, G. & Dorn, D. (2025). We Warned About the First China Shock. The Next One Will Be Worse. *The New York Times*, 14.7.2025.

Harrison, A. & Rodríguez-Clare, A. (2010). Trade, foreign investment, and industrial policy for developing countries. Teoksessa Rodrik, D., Rosenzweig, M. (eds.), *Handbook of Development Economics* (Vol. 5). Elsevier.

Hasanov, F. & Cherif, R. (2019). The Return of the Policy That Shall Not Be Named: Principles of Industrial Policy. IMF Working Paper, 19/74, IMF, Washington DC, United States.

Hoekman, B. & Nelson, D. (2025). Industrial Policy and International Cooperation. *World Trade Review*, 24, 136–152.

Juhász, R., Lane, N. & Rodrik, D. (2024). Industrial Policy: A Literature Review. *Journal of Economic Literature*, 62(1), 1–52.

Kantor, S. & Whalley, A. (2023). Industrial Policy in Historical Perspective. *Journal of Economic Perspectives*, 37(2), 85–108.

Krugman, P. (1980). Scale economies, product differentiation, and the pattern of trade. *American Economic Review*, 70(5), 950–959.

Lashkaripour, A. & Lugovskyy, V. (2023). Profits, scale economies, and the gains from trade and industrial policy. *American Economic Review*, 113(11), 2991–3025.

Moretti, E., Neidell, M. & Steinwender, C. (2023). Green Industrial Policy and Economic Growth. *Brookings Papers on Economic Activity*.

Myers, K. & Lanahan, L. (2022). Innovation Clusters and Federal Support: Evidence from the United States. *Research Policy*, 51(8), 104556.

Ossa, R. (2014). Trade wars and trade talks with data. *American Economic Review*, 104(12), 4104–4146.

Ossa, R. (2016). Quantitative models of commercial policy. Teoksessa Bagwell, Staiger (eds.), *Handbook of Commercial Policy* (Vol. 1). Elsevier.

Valtioneuvosto (2025). Selonteko teollisuuspolitiikasta. Valtioneuvoston julkaisu 2025:39.

Venables, A. (1987). Trade and trade policy with imperfect competition: The case of identical products and free entry. *Journal of International Economics*, 22(1–2), 1–19.

Zhang, K. H. (2025). Industrial Policy in the Competition Between an Existing Hegemon and a Rising Superpower: The Case of the US and China. *The Chinese Economy*.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

ETLA Economic Research

ISSN-L 2323-2463
ISSN 2323-2463

Kustantaja: Taloustieto Oy

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
